Veridian E-Journal, Silpakorn University
ISSN 1906 - 3431

มาตรฐานการปฏิบัติงานส่งผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของผู้ทำบัญชี ในเขตภาคเหนือตอนบน

Work Standard Influencing Work Efficiency of Accountants in Upper Northern Region

สิงหา คำมูลตา (Singha Kammoonta)*
พรชนก ทองลาด (Pornchanok Thonglad)**

บทคัดย่อ

การวิจัยมีวัตถุประสงค์ 1. เพื่อทดสอบอิทธิพลด้านความรู้ ความสามารถ กับประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน 2. เพื่อทดสอบอิทธิพลด้านความระมัดระวังรอบคอบกับประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน 3. เพื่อทดสอบอิทธิพลด้านความชำนาญกับประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน 4. เพื่อทดสอบอิทธิพลด้านความผูกพันของการปฏิบัติงานกับประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ ประชากรตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยคือ ผู้ทำบัญชีที่ขึ้นทะเบียนกับกรมพัฒนาธุรกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์ ระหว่างปี พ.ศ. 2553 – 2556 จำนวน 398 คน เครื่องมือที่ใช้คือแบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์สหสัมพันธ์แบบพหุคุณ และการวิเคราะห์การถดถอยพหุคุณ

ผลการศึกษา พบว่า ประชากรส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชาย อายุระหว่าง 30 - 40 ปี สถานภาพโสด การศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรีมากที่สุด อายุงานตั้งแต่ 5 - 10 ปี มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่ำกว่า 40,000 บาท ส่วนใหญ่เป็นผู้ทำบัญชี ผู้ทำบัญชีมีความคิดเห็นเกี่ยวกับมาตรฐานการปฏิบัติงานมีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของผู้ทำบัญชีในเขตภาคเหนือตอนบน ด้านความระมัดระวังรอบคอบ และด้านความผูกพันของการปฏิบัติงาน มีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกกับประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 สำหรับด้านความรู้ ความสามารถ และด้านความชำนาญ ไม่มีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน

* นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรบัญชีมหาบัณฑิต คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง
Student of Master of Accounting, Lampang Rajabhat University
** อาจารย์ ดร.ประจำคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง
Assistant Professor Dr. Faculty of Management Science, Lampang Rajabhat University

Abstract

The objectives of this research were (1) to test the influence of knowledge and ability on work efficiency, (2) to test the influence of carefulness on work efficiency, (3) to test the influence of expertise on work efficiency and (4) to test the influence of engagement on work efficiency. This study was survey research. The population of this study consisted of 398 accountants registered with the Department of Business Development, Ministry of Commerce during 2010 and 2013. The questionnaire was used as the research instrument. Data were analyzed through percentage, mean, standard deviation, multiple correlation analysis and multivariate analysis.

The results of this study showed that the sample mostly consisted of males; those aged between 30-40 years; single people; those graduated with bachelor's degree; those with 5-10 years of working experience; and those with monthly income of less than 40,000 baht. The sample mostly was accountants. The sample viewed that work standard influenced work efficiency. Also, carefulness and engagement were positively related to work efficiency with statistical significance level of 0.05 Knowledge and ability, and expertise were not related to work efficiency.

บทนำ

ในปัจจุบันที่ทั่วโลกต่างก็ประสบภาวะของการแข่งขันทางเศรษฐกิจที่รุนแรง ความรวดเร็วของข้อมูลผู้บริหารจำเป็นต้องรับรู้ข่าวสารที่ถูกต้องและเชื่อมั่นได้ การใช้ข้อมูลทางการบัญชีประกอบในการตัดสินใจ วางกลยุทธ์ หรือกำหนดนโยบายของธุรกิจได้อย่างแม่นยำรวดเร็วและทันต่อสถานการณ์ ข้อมูลทางการบัญชีเป็นศาสตร์หนึ่งโดยจำแนกได้ 3 ประเภท คือ การบัญชีการเงิน (Financial Accounting) การบัญชีต้นทุน (Cost Accounting) และการบัญชีบริหาร (Managerial Accounting) การบัญชีบริหาร ถือเป็นศาสตร์ที่สำคัญที่ใช้ในการตัดสินใจของฝ่ายบริหาร เพื่อใช้ประโยชน์ในการวางแผน ดำเนินงาน ควบคุม ประเมินผลและตัดสินใจ กชกร เฉลิมกาญจนา (2557) ดังนั้น ผู้บริหารจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องได้รับข้อมูลที่มีคุณภาพ (Quality) จากระบบคุณภาพ (Quality System : QS) ที่มีมาตรฐาน เช่น มาตรฐานในการปฏิบัติงานด้านบัญชีที่มีคุณภาพจะส่งผลให้เกิดประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน นิพันธ์ เห็นโชคชัยชนะ (2557)

มาตรฐานในการปฏิบัติงานด้านบัญชีของผู้ทำบัญชี เป็นกระบวนการที่ผู้ทำบัญชีได้มาซึ่งศักยภาพของผู้ทำบัญชี ผู้ทำบัญชีควรมีความรู้ ความสามารถในการปฏิบัติงาน เพื่อให้การปฏิบัติงานด้านการบัญชีเป็นไปในทิศทางเดียวกันสอดคล้องกัน นอกจากนั้นแล้วผู้ทำบัญชีจะต้องปฏิบัติงานด้วยความระมัดระวังรอบคอบ การบันทึกรายการบัญชีจากเอกสารหลักฐานที่เป็นจริง การตรวจทานได้ในภายหลังซึ่งส่งผลให้งบการเงินมีความน่าเชื่อมั่น เชื่อถือได้ของข้อมูลทางการบัญชี เมื่อผู้ทำบัญชีได้ปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่องตามมาตรฐานในการปฏิบัติงานด้านบัญชีจะให้ผู้ทำบัญชีมีความชำนาญจากประสบการณ์ในการปฏิบัติงานตามสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลง เช่น การฝึกฝน การฝึกอบรม การแลกเปลี่ยนทัศนคติจากผู้ทำบัญชีที่เคยมีประสบการณ์มาก่อน และจาก

Veridian E-Journal, Silpakorn University
ISSN 1906 - 3431

ผู้เชี่ยวชาญที่สามารถอธิบายหลักการและเหตุผลได้อย่างน่าเชื่อถือ ในการประกอบวิชาชีพบัญชีนั้นผู้ทำบัญชีจำเป็นต้องประพฤติปฏิบัติตนให้เป็นผู้ที่มีจรรยาบรรณวิชาชีพ เช่น จรรยาบรรณต่อตนเอง จรรยาบรรณต่อผู้รับบริการ จรรยาบรรณต่อเพื่อนร่วมวิชาชีพ ซึ่งสอดคล้องกับนิพันธ์ เห็นโชคชัยชนะ (2557)และนันทวดี วุฒิกรณ์ (2550) ที่ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับเกี่ยวกับคุณสมบัติของนักบัญชีที่พึงประสงค์ของสถานประกอบการในจังหวัดพะเยา พบว่า สมรรถนะทางด้านความรู้และประสบการณ์ทางด้านบัญชี เป็นคุณสมบัติที่พึงประสงค์ที่สำคัญที่สุด ส่วนสมรรถนะทางด้านทักษะพบว่าทักษะด้านการใช้เครื่องมือเครื่องใช้ ภาษีอากรสำนักงานและเครื่องคอมพิวเตอร์เป็นคุณสมบัติพื้นฐานที่พึงประสงค์มากที่สุด รองลงมาคือ ทักษะด้านภาษาต่างประเทศละด้านคุณธรรมและจริยธรรม

จากสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไปทำให้มาตรฐานการบัญชีต้องมีการปรับเปลี่ยนเนื้อหาให้สอดคล้องกับสภาวการณ์ ในการนำเสนอข้อมูลทางการบัญชีต่อผู้บริหาร ต่อหน่วยงานภาครัฐและผู้มีส่วนได้เสียเพื่อนำไปใช้ประโยชน์ ในปัจจุบันผู้ทำบัญชีที่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับมาตรฐานการบัญชีที่ไม่ชัดแจ้ง ไม่เห็นถึงความสำคัญของการปฏิบัติตามมาตรฐานการบัญชีที่กำหนดไว้ ซึ่งอาจก่อให้เกิดปัญหาต่อผู้บริหาร ต่อหน่วยงานภาครัฐ และต่อผู้มีส่วนได้เสีย ตั้งแต่ พ.ศ. 2550 ถึงปัจจุบันสภาวิชาชีพบัญชี ได้ออกมาตรฐานการบัญชีฉบับใหม่เป็นจำนวนมาก และบังคับใช้แทนการบัญชีฉบับเดิม เพื่อให้การนำเสนอข้อมูลทางการบัญชีเป็นปัจจุบันถูกต้องทันสมัย และมีประสิทธิภาพจากการปฏิบัติงานด้านบัญชี เพื่อให้การปฏิบัติงานด้านบัญชีบรรลุผลตรงตามมาตรฐานการปฏิบัติงาน และข้อมูลทางการบัญชีเป็นไปตามกฎระเบียบวินัยที่กำหนด ข้อมูลทางการบัญชีมีความทันต่อเวลาของผู้ใช้ข้อมูลทางการบัญชีนั้นๆ ผู้ทำบัญชีมีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ในระหว่างการรับงานและภายหลัง มีการแสดงเงื่อนไขในข้อมูลทางการบัญชีอันเป็นสาระสำคัญ ผู้ทำบัญชีมีการปฏิบัติต่อผู้รับบริการด้วยความเป็นมิตร มีการเปิดเผยข้อมูลและแสดงความคิดเห็นอันเป็นสาระสำคัญและมีประโยชน์ต่อการตัดสินใจในปัจจุบันหรืออนาคต นอกจากนั้นผู้ทำบัญชีควรมีจรรยาบรรณในการประกอบวิชาชีพบัญชีด้วยความซื่อสัตย์ซื่อตรง และมีจริยธรรมในวิชาชีพบัญชี

จากเหตุผลที่กล่าวมาในข้างต้น ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาเกี่ยวกับมาตรฐานในการปฏิบัติงานของผู้ทำบัญชีที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของผู้ทำบัญชีในเขตภาคเหนือตอนบน จำนวนประชากรตัวอย่าง 398 คน ที่ขึ้นทะเบียนเป็นผู้ทำบัญชีกับกรมพัฒนาธุรกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์ (ในระหว่างปี พ.ศ. 2553 – พ.ศ. 2556) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อทดสอบว่ามาตรฐานในการปฏิบัติงานของผู้ทำบัญชีส่งผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานหรือไม่ อย่างไร ซึ่งทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้ทำบัญชีในเขตภาคเหนือตอนบน ผลลัพธ์ที่ได้จากการศึกษาวิจัยสามารถนำข้อมูลไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนาตนเองของผู้ทำบัญชีให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น และสามารถเป็นข้อมูลให้กับผู้ที่สนใจหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องนำไปปรับปรุงและเพิ่มเติมในการปฏิบัติงานได้ดียิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1. เพื่อทดสอบอิทธิพลด้านความรู้ ความสามารถ กับประสิทธิภาพในกาปฏิบัติงาน
2. เพื่อทดสอบอิทธิพลด้านความระมัดระวังรอบคอบกับประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน
3. เพื่อทดสอบอิทธิพลด้านความชำนาญกับประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน
4. เพื่อทดสอบอิทธิพลด้านความผูกพันของการปฏิบัติงานกับประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน

ระเบียบวิธีวิจัย

1. ขอบเขตของการวิจัย

1. ด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร ได้แก่ ผู้ทำบัญชีที่ขึ้นบัญชีในกรมพัฒนาธุรกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์ จำนวน 574 คน ระหว่างปี พ.ศ. 2553 – 2556 (กรมพัฒนาธุรกิจการค้า 2559)

1.2 กลุ่มตัวอย่าง ใช้วิธีการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง แบบวิธีการจัดสรรโควตา (Quota Sampling) การสุ่มกลุ่มตัวอย่าง โดยแบ่งกลุ่มของประชากรแล้วจัดสรรโควตา กลุ่มตัวอย่าง ไปให้แต่ละกลุ่มตามสัดส่วนร้อยละ 70 ของจำนวนประชากรในแต่ละกลุ่ม ดังนี้

ผู้ทำบัญชี ขึ้นทะเบียน กรมพัฒนาธุรกิจการค้า	จำนวนประชากร (คน)	จำนวน กลุ่มตัวอย่าง (คน)
พ.ศ. 2553	118	82
พ.ศ. 2554	126	87
พ.ศ. 2555	123	86
พ.ศ. 2556	207	143
รวมจำนวนทั้งสิ้น	574	398

*จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม 140 คน

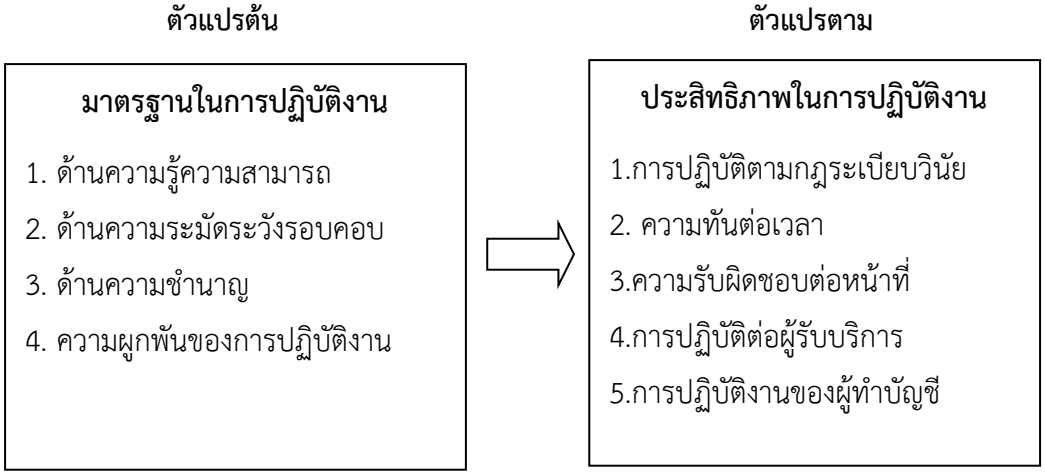
1.3 ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

ตัวแปรอิสระ ได้แก่ มาตรฐานในการปฏิบัติงานของผู้ทำบัญชี ประกอบด้วยความรู้ ความสามารถ ความระมัดระวังรอบคอบ ความชำนาญ ความผูกพันของการปฏิบัติงาน

ตัวแปรตาม ได้แก่ ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของผู้ทำบัญชี ประกอบด้วยการปฏิบัติงานตามกฎระเบียบวินัย ความทันต่อเวลา ความรับผิดชอบต่อหน้าที่ การปฏิบัติต่อผู้รับบริการและการปฏิบัติงานของผู้ทำบัญชี

Veridian E-Journal, Silpakorn University
ISSN 1906 - 3431

2. กรอบแนวคิด

3. **สมมติฐาน**

การวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยศึกษาถึงอิทธิพลของมาตรฐานการปฏิบัติงานที่ส่งผลประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของผู้ทำบัญชีในภาคเหนือตอนบน มีกำหนดขอบเขตการศึกษา ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

สมมติฐานที่ 1 : มาตรฐานในการปฏิบัติงานด้านความรู้ความสามารถ มีอิทธิพลเชิงบวกต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน

สมมติฐานที่ 2 : มาตรฐานในการปฏิบัติงานด้านความระมัดระวังรอบคอบมีอิทธิพลเชิงบวกต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน

สมมติฐานที่ 3 : มาตรฐานในการปฏิบัติงานด้านความชำนาญมีอิทธิพลเชิงบวกต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน

สมมติฐานที่ 4 : มาตรฐานในการปฏิบัติงานด้านความผูกพันของการปฏิบัติงานมีอิทธิพลเชิงบวกต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน

4. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) ซึ่งได้สร้างขึ้นตามวัตถุประสงค์และกรอบแนวคิดที่กำหนดไว้ แบ่งออกเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ทำบัญชี จำนวน 8 ข้อ ประกอบด้วย เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงานด้านบัญชี รายได้เฉลี่ยต่อเดือนที่ได้รับในปัจจุบัน การขึ้นทะเบียนผู้ทำบัญชี และตำแหน่งงานในปัจจุบัน ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist)

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับมาตรฐานการปฏิบัติงานด้านการบัญชี จำนวน 21ข้อ ประกอบด้วยด้านความรู้ ความสามารถ จำนวน 7 ข้อ ด้านความระมัดระวังรอบคอบ จำนวน 6 ข้อ ด้านความชำนาญ จำนวน 4 ข้อ และด้านความผูกพันของการปฏิบัติงานจำนวน 4 ข้อ ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist)

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน จำนวน 20 ข้อ ประกอบด้วย ด้านการปฏิบัติงานตามกฎระเรียบวินัย จำนวน 4 ข้อ ด้านความทันต่อเวลา จำนวน 4 ข้อ ด้านความรับผิดชอบต่อหน้าที่ จำนวน 4 ข้อ ด้านการปฏิบัติต่อผู้รับบริการ จำนวน 4 ข้อ ด้านการปฏิบัติงานของผู้ทำบัญชี จำนวน 4 ข้อ ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist)

ตอนที่ 4 ข้อคิดเห็น ปัญหา และข้อเสนอแนะใช้วิธีประมวลผลทางสถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) โดยการนำข้อมูล ที่รวบรวมได้มาวิเคราะห์

5. การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ดำเนินการจัดทำแบบสอบถามตามจำนวนกลุ่มตัวอย่าง ที่ใช้ในการวิจัย พร้อมกับการตรวจสอบความถูกต้องครบถ้วนและความสมบูรณ์ของเอกสารเตรียมนำส่งด้วยตนเองและทางไปรษณีย์

2. ยื่นขอหนังสือราชการจากคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง เพื่อความอนุเคราะห์และความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามคืนกลับมายังผู้วิจัย

3. ดำเนินการจัดส่งแบบสอบถามด้วยตนเองและจัดส่งทางไปรษณีย์ โดยทำการเริ่มส่งแบบสอบถามตั้งแต่วันที่ 1 สิงหาคม 2559 จำนวน 398 ฉบับ ตามที่อยู่ของผู้ทำบัญชีที่ขึ้นทะเบียนกับกรมพัฒนาธุรกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์ โดยผู้วิจัยจัดเก็บเองและแนบซองจดหมายติดแสตมป์พร้อมกับแบบสอบถามซึ่งกำหนดให้ส่งจดหมายตอบกลับทางไปรษณีย์ภายใน 45 วัน

4. เมื่อครบกำหนด ได้รับแบบสอบถามตอบกลับมาจำนวน 97 ฉบับ ผู้วิจัยได้ดำเนินการติดตามแบบสอบถามจากผู้ทำบัญชีในภาคเหนือตอนบนที่ขึ้นทะเบียนกับกรมพัฒนาธุรกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์กลุ่มเดิมที่ยังไม่ได้ตอบกลับมาอีกครั้ง เพื่อขอความอนุเคราะห์ข้อมูลและขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามและขอความกรุณาตอบกลับภายใน 7 วัน หลังจากที่ ได้รับแบบสอบถาม เมื่อถึงวันที่ 21 กันยายน 2559 ได้รับแบบสอบถามตอบกลับมาจำนวน 43 ฉบับ รวมแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนมาจำนวน 140 ฉบับ รวมระยะเวลาในการจัดเก็บรวบรวมข้อมูล 52 วัน

5. ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามที่ได้รับ ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามปรากฏว่ามีแบบสอบถามที่สมบูรณ์จำนวน 140 ฉบับ ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบกับจำนวนแบบสอบถามที่ส่งไปยังกลุ่มตัวอย่าง มีแบบสอบถามจำนวน 398 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 35 ซึ่งตรงตามหลักการของ Aaker, Kumar และ Day (2001) ได้นำเสนอว่าการส่งแบบสอบถาม ต้องมีอัตราตอบกลับอย่างน้อยร้อยละ 20 จึงถือว่ายอมรับได้ จึงใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

5. สถิติที่ใช้ในการวิจัย

สถิติที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ สถิติพื้นฐานร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) สถิติที่ใช้ในการทดสอบเครื่องมือ การหาค่าอำนาจจำแนกแบบสอบถามเป็นรายข้อ (Discrimination Power) โดยใช้เทคนิค (Item–totalCorrelation) การหาค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือ (Reliability) โดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha–Coefficient Method) ตามวิธีการของครอบบาค (Cronbach) สถิติที่ใช้ทดสอบคุณลักษณะของตัวแปร คือ การทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปลอิสระ

Veridian E-Journal, Silpakorn University
ISSN 1906 - 3431

(Multicollinearity Test) โดยใช้ (Variance Inflation Factor) (VIFs) สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน F-test (ANOVA) การวิเคราะห์สหสัมพันธ์พหุคูณ (Correlation Analysis) และการวิเคราะห์การถดถอยแบบพหุคูณ (Multiple Regression Analysis)

ผลการวิจัย

1. ผลการวิจัยความสัมพันธ์ของมาตรฐานในการปฏิบัติงานส่งผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานโดยรวมของผู้ทำบัญชีในเขตภาคเหนือตอนบน

ตัวแปร	TJE	CPC	CFN	EX	TOA	VIF
$\bar{X}$	4.22	4.30	4.06	3.91	4.07	
S.D.	0.57	0.51	0.66	0.71	0.65	
TJE		0.70**	0.85**	0.72**	0.78**	
CPC			0.72**	0.65**	0.63**	2.32
CFN				0.72**	0.72**	3.00
EX					0.76**	2.92
TOA						2.86

มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ***0.01 **0.05 *0.10

พบว่า ตัวแปรอิสระแต่ละด้านมีความสัมพันธ์กันอาจทำให้เกิดปัญหา (Multicollinearity) ดังนั้นผู้วิจัยจึงทำการทดสอบ (Multicollinearity) โดยใช้ค่า VIF ปรากฏว่า ค่า VIF ของตัวแปรอิสระมาตรฐานในการปฏิบัติงานมีค่าตั้งแต่ 2.32– 3.00 ซึ่งมีค่าน้อยกว่า 10 แสดงว่าตัวแปรตัวอิสระมีความสัมพันธ์กันในระดับที่ไม่เกิดปัญหา (Multicollinearity) (Black, 2006: 585)

เมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระมาตรฐานในการปฏิบัติงานในแต่ละด้าน พบว่า มีความสัมพันธ์กับตัวแปรตามประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานโดยรวมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่าง 0.51– 0.85 จากนั้นผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์การถดถอยแบบพหุคูณและสร้างสมการการพยากรณ์ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานโดยรวม (TJE) ได้ดังนี้

$$TJE = 0.666 + 0.108CPC + 0.462CFN + 0.035EX + 0.264TOA$$

ซึ่งสมการที่ได้นั้นสามารถพยากรณ์ค่าประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานโดยรวม (TJE) ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ($F = 134.306$; $p = 0.000$) และค่าสัมประสิทธิ์ของการพยากรณ์ปรับปรุง ($AdjR^2$) เท่ากับ 0.793 (ตาราง15) เมื่อนำไปทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระ มาตรฐานการปฏิบัติงานแต่ละด้านกับตัวแปรประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานโดยรวม (TJE)

2. ผลการวิจัยความสัมพันธ์ของสัมประสิทธิ์การถดถอยกับประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานโดยรวมของผู้ทำบัญชีในเขตภาคเหนือตอนบน

มาตรฐานการปฏิบัติงานด้านบัญชี	ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน		t	p-value
	สัมประสิทธิ์การถดถอย	ความคลาดเคลื่อนมาตรฐาน		
ค่าคงที่ (a)	0.666	0.190	3.513	0.001
ด้านความรู้ ความสามารถ	0.108	0.066	1.650	0.101
ด้านความระมัดระวังรอบคอบ	0.462	0.058	8.005	0.000***
ด้านความชำนาญ	0.035	0.053	0.663	0.509
ด้านความผูกพันของการปฏิบัติงาน	0.264	0.057	4.668	0.000***
F = 134.306 p = 0.000 AdjR^2 = 0.793				

มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ***0.01 **0.05 *0.10

พบว่า มาตรฐานการปฏิบัติงาน ด้านความรู้ความสามารถ (CPC) ด้านความระมัดระวังรอบคอบ (CFN) ด้านความชำนาญ (EX) และด้านความผูกพันของการปฏิบัติงาน (TOA) มีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกกับประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานโดยรวม (TJE) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จึงยอมรับสมมุติฐานที่ 2 และ 4 สำหรับด้านความรู้ความสามารถ และด้านความชำนาญ ไม่มีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานโดยรวม (TJE)

อภิปลายผล

1. มาตรฐานการปฏิบัติงานด้านความรู้ความสามารถ ไม่มีความสัมพันธ์และไม่มีผลกระทบเชิงลบกับประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานโดยรวม เนื่องจากผู้ทำบัญชีมีความจำเป็นที่ต้องมีความรู้ ความสามารถทางการบัญชีและเกี่ยวกับภาษีอากรและกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพ ตามมาตรฐานการบัญชีในเรื่องของคุณสมบัติของผู้ทำบัญชี รวมถึงการที่ผู้ทำบัญชีจำเป็นต้องมีการพัฒนาตนเองอยู่เสมอและต่อเนื่องเป็นประจำทุกปีตลอดระยะเวลาการเป็นผู้ทำบัญชี ซึ่งทำให้ผู้ทำบัญชีได้แลกเปลี่ยนความรู้ ความสามารถ และประสบการณ์ตามสถานการณ์ที่เกิดขึ้นตามสภาวการณ์ที่แตกต่างกัน หรือการที่ผู้ทำบัญชีที่มีประสบการณ์น้อยได้รับคำแนะนำจากผู้มีประสบการณ์มากกว่าเพื่อขจัดข้อโต้แย้งในการปฏิบัติงานเพื่อให้เป็นไปตามมาตรฐานการบัญชีและระเบียบกฎเกณฑ์ที่เกี่ยวข้องอย่างเคร่งครัด สอดคล้องกับประกาศของกรมทะเบียนการค้า เรื่อง กำหนดคุณสมบัติและเงื่อนไขของการเป็นผู้ทำบัญชี พ.ศ. 2543 ประกาศ ณ วันที่ 3 สิงหาคม 2543 กล่าวว่าถึง คุณสมบัติ และคุณวุฒิการศึกษา และนิลุบล คงไมตรี และคณะ (2558) ที่ได้กล่าวไว้ว่าการที่บุคคลมีความรู้ ทักษะ ทัศนคติ และคุณลักษณะส่วนบุคคลหรือคุณสมบัติส่วนบุคคลที่สามารถวัดได้ ความเข้าใจในสาขางานที่ทำรวมถึงทักษะด้านการเรียนรู้อย่างชาญฉลาดเยี่ยงผู้ทำบัญชีจนทำให้ผลงานนั้นมีคุณค่าสูงสุดหรือมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลอย่างยั่งยืน ซึ่งแสดงให้เห็นถึงความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญระหว่างผลงานที่มีประสิทธิภาพและไม่มีประสิทธิภาพหรือผลการปฏิบัติงานที่สูงกว่ามาตรฐานที่ได้กำหนดไว้

Veridian E-Journal, Silpakorn University
ISSN 1906 - 3431

2. มาตรฐานการปฏิบัติงานด้านความระมัดระวังรอบคอบ มีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกกับประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานโดยรวม เนื่องจากผู้ทำบัญชีต้องตระหนักถึงการปฏิบัติงานและให้ความมีสาระสำคัญตามมาตรฐานการบัญชีเพื่อให้การนำเสนอข้อมูลนั้นเป็นไปด้วยความถูกต้อง ครบถ้วน สมบูรณ์ รวมถึงสามารถค้นหาข้อเท็จจริงของข้อมูลทางการบัญชีได้อย่างเชื่อถือได้ การชี้แจงถึงปัญหาและผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากการปฏิบัติงานที่ผิดพลาดได้เที่ยงตรง การกำหนดมาตรฐานหรือแนวทางในการตรวจสอบในการปฏิบัติงานได้อย่างชัดเจน ซึ่งสอดคล้องกับสภาวิชาชีพบัญชี (2559) ได้กล่าวถึง มาตรฐานการบัญชีเป็นหลักในการให้ผู้ทำบัญชียึดถือและปฏิบัติในการรับรู้รายการวัดมูลค่ารายการและการเปิดเผยข้อมูลที่เป็นประโยชน์ในการตัดสินใจเชิงเศรษฐกิจแก่ผู้ใช้งบการเงินโดยมีแม่บทการบัญชีและมาตรฐานการบัญชีและสอดคล้องกับพินิจ วชิรรัตนวงศ์ (2553) ได้กล่าวไว้ว่า หลักความระมัดระวังนี้คือ การใช้ดุลยพินิจที่จำเป็นในการประมาณการภายใต้ความไม่แน่นอนเพื่อมิให้สินทรัพย์ หรือรายได้แสดงจำนวนสูงเกินไป หนี้สิน หรือค่าใช้จ่ายแสดงจำนวนต่ำเกินไป อย่างไรก็ตาม การใช้หลักความระมัดระวังมิได้อนุญาตให้กิจการตั้งสำรองลับหรือตั้งค่าเผื่อไว้สูงเกินไปโดยเจตนาแสดงสินทรัพย์หรือรายได้ให้ต่ำเกินไปหรือแสดงหนี้สินหรือค่าใช้จ่ายให้สูงเกินไปเนื่องจากจะทำให้งบการเงินขาดความเป็นกลางซึ่งมีผลต่อความน่าเชื่อถือ

3. มาตรฐานการปฏิบัติงานด้านความชำนาญ ไม่มีความสัมพันธ์และไม่มีผลกระทบเชิงลบกับประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานโดยรวม เนื่องจากผู้ทำบัญชีมีการปฏิบัติงานด้านบัญชีอย่างสม่ำเสมอ จึงทำให้ผู้ทำบัญชีมีประสบการณ์จากการปฏิบัติงานอยู่ตลอดเวลา นอกจากนั้นผู้ทำบัญชียังคงต้องมีการพัฒนาตนเองอยู่ประจำ เช่น การฝึกฝน การฝึกอบรม การรับฟังการสัมมนาทางการบัญชี มีการแลกเปลี่ยนประสบการณ์จากผู้ที่มีความเชี่ยวชาญ ชำนาญ หรือผู้อาวุโสกว่า ซึ่งสอดคล้องกับประกาศของกรมทะเบียนการค้า เรื่อง กำหนดคุณสมบัติและเงื่อนไขของการเป็นผู้ทำบัญชี พ.ศ. 2543 ประกาศ ณ วันที่ 3 สิงหาคม 2543 กล่าวว่าถึงคุณสมบัติ และคุณวุฒิการศึกษา ว่าผู้ทำบัญชีต้องเข้ารับการฝึกอบรมประจำปีอย่างน้อย 6 ชั่วโมง และสอดคล้องกับศุภดา สุริยสุภาพงศ์ และคณะ (2559) ได้กล่าวไว้ว่า การนำความรู้ ทักษะ และประสบการณ์มาใช้ในการปฏิบัติหน้าที่ มีการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้การทำงานในปัจจุบัน และอนาคตมีประสิทธิภาพตามที่องค์กรต้องการ

4. มาตรฐานการปฏิบัติงานด้านความผูกพันของการปฏิบัติงาน มีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกกับประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานโดยรวม เนื่องจากผู้ทำบัญชีจำเป็นต้องมีความสัมพันธ์อันดีระหว่างเพื่อนร่วมงาน และบุคคลอื่นที่เกี่ยวข้อง การให้ความสำคัญกับบทบาทหน้าที่ในการปฏิบัติงาน ผลงานจากการปฏิบัติงาน ผลตอบแทนและรางวัลที่จะได้รับจากการปฏิบัติงาน เช่น โบนัส ชื่อเสียง ตำแหน่งหน้าที่ ซึ่งล้วนแล้วแต่สร้างความภูมิใจให้กับผู้ทำบัญชีและองค์กร ในด้านภาพลักษณ์ ความน่าเชื่อถือ และความเชื่อมั่นในการปฏิบัติงานได้อย่างถูกต้อง ครบถ้วน สมบูรณ์ ส่งผลให้ข้อมูลทางการบัญชีมีคุณภาพมากยิ่งขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับประภาพร วีระสอน และคณะ (2559) ได้กล่าวไว้ว่า ความสัมพันธ์ภายในองค์กร คือ เป็นหน้าที่ของผู้บริหารที่จะสร้างมนุษยสัมพันธ์ในหน่วยงานควรมีการวางแผนเป็นสำคัญ คือ การสร้างความเข้าใจในตัวบุคคล การจัดกิจกรรมเพื่อให้เกิดมนุษยสัมพันธ์ การใช้สิ่งจูงใจ การประสานข้อขัดแย้งในหน่วยงาน โดยใช้ความเป็นกันเอง การใช้สิ่งจูงใจเป็นเงินและโอกาสต่างๆ ตามความเหมาะสมของงาน โดยระบบคุณธรรม การสร้างความสัมพันธ์

ภายในองค์กร ไม่ว่าจะเป็นระหว่างพนักงานด้วยกันเอง หรือหัวหน้างานกับลูกน้อง รวมไปจนถึงความสัมพันธ์กับองค์กร ซึ่งสะท้อนให้เห็นการทำงานของคนในองค์กร ที่มีหรือไม่มีการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างกัน องค์กรทางธุรกิจจะสามารถประสบความสำเร็จได้นั้น ไม่ใช่เพียงแค่สินค้าหรือบริการ แต่ต้องมาจากความร่วมมือของคนภายในองค์กร การจัดการสร้างความผูกพันระหว่างคนกับองค์กร

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปใช้งาน

1. ผู้ทำบัญชีควรนำผลการวิจัยไปเป็นแนวทางกำหนดมาตรฐานการปฏิบัติงาน ด้านความระมัดระวังรอบคอบ และความผูกพันการปฏิบัติงาน ส่งผลต่อการเพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติงานทางด้านการปฏิบัติตามกฎระเบียบวินัย ความทันต่อเวลา ความรับผิดชอบต่อหน้าที่ การปฏิบัติต่อผู้รับบริการ และการปฏิบัติงานของผู้ทำบัญชี เพื่อแนวคิดในการนำปัญหาที่เกิดขึ้นมาเป็นโอกาสในการสร้างภาพลักษณ์และความมีชื่อเสียงเพื่อสร้างความเชื่อมั่น และเชื่อถือผู้ทำบัญชีต่อไป

2. ผู้ทำบัญชีควรมีความผูกพันในการปฏิบัติงานบัญชี เช่น จรรยาบรรณและจริยธรรมในการประกอบวิชาชีพบัญชี ไม่เป็นผู้กระทำตนให้เป็นผู้เสื่อมเสียต่อวิชาชีพ ซึ่งมีเป้าหมายเพื่อสร้างความน่าเชื่อถือในวิชาชีพบัญชี

3. ผู้ทำบัญชีควรมีความระมัดระวังรอบคอบ ควรให้ความสำคัญในเรื่องการบันทึกเอกสารหลักฐานตามจริงและการเปิดเผยข้อมูลอันมีสาระสำคัญแก่ผู้รับบริการหรือบุคคลอื่นที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและเอกชน ผู้ทำบัญชีตระหนักถึงบทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบต่อผู้รับบริการทั้งในขณะและผลงานภายหลังการปฏิบัติงานเพื่อให้บรรลุเป้าหมาย ความถูกต้อง ครบถ้วน สมบูรณ์ เพื่อให้การปฏิบัติงานมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ซึ่งจะส่งผลการปฏิบัติงานของผู้ทำบัญชีมีความน่าเชื่อและได้รับการยอมรับทั้งจากบุคคลภายในและภายนอกขององค์กร

4. ผู้ทำบัญชีควรให้ความสำคัญในการเปิดเผยข้อมูลและรายงานเกี่ยวกับสาระสำคัญ หรือให้คำแนะนำอันมีประโยชน์ต่อการตัดสินใจของผู้ใช้ผลจากการปฏิบัติงานนั้น เพื่อแสดงถึงเจตนาของผู้ทำบัญชีได้อย่างโปร่งใส

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาวิจัยความสัมพันธ์ระหว่างมาตรฐานการปฏิบัติงานส่งผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของผู้ทำบัญชีในด้านอื่น ๆ เพื่อให้สรุปครอบคลุมมากขึ้น

2. ควรมีการเปลี่ยนวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามเป็นการสอบถามแบบเชิงลึกเพื่อให้ได้ข้อมูลและความคิดเห็นที่ถูกต้อง และก่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด

3. ควรมีการศึกษาตัวแปรอื่นที่มีความสัมพันธ์ต่อมาตรฐานการปฏิบัติงาน เช่น ระเบียบปฏิบัติ วิธีการปฏิบัติ ขั้นตอนการปฏิบัติ และการเปลี่ยนแปลงมาตรฐานการบัญชี เป็นต้น

4. ควรมีการศึกษาผลกระทบและความสัมพันธ์ของความผูกพันต่อการปฏิบัติงานส่งผลต่อการปฏิบัติต่อผู้รับบริการทางการบัญชีที่จะส่งผลต่อความได้เปรียบทางการแข่งขัน เพื่อจะสามารถนำข้อมูลจากการวิจัยไปเปรียบเทียบและประยุกต์ใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

Veridian E-Journal, Silpakorn University
ISSN 1906 - 3431

เอกสารอ้างอิง

ภาษาไทย

กรมพัฒนาธุรกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์. (2559). **รายชื่อผู้ทำบัญชี e-Accountant.**[Online] Available HTTP : http: www.dbd.go.th**.**

กชกร เฉลิมกาญจนา. (2557). **ศาสตร์ของการบัญชี**. หนังสือการบัญชีบริหาร. สำนักพิมพ์ แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

นิพันธ์ เห็นโชคชัยชนะ. (2557). **การควบคุมคุณภาพงานสอบบัญชี**. การสอบบัญชีและการให้ความเชื่อมั่น. 2. 29.

นิพันธ์ เห็นโชคชัยชนะ. (2557). **จรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี**. การสอบบัญชีและการให้ความเชื่อมั่น. 2. 24.

นิลุบล คงไมตรี และคณะ. (2558). **ความสัมพันธ์ระหว่างความรับผิดชอบทางการบัญชีกับประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของนักบัญชีองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดกาฬสินธุ์.** วิทยานิพนธ์บัญชีมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

นันทวดี วุฒิกรณ์. (2550). **คุณลักษณะของนักบัญชีที่พึงประสงค์ของสถานประกอบการต้องการในจังหวัดพะเยา.** การศึกษาค้นคว้าอิสระบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต. สาขาการจัดการทั่วไป. บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย.

ประภาพร วีระสอน และคณะ. (2559). **ความสัมพันธ์ระหว่างการพัฒนาศักยภาพการปฏิบัติงานทางการบัญชีกับความสำเร็จในการปฏิบัติงานของผู้ทำบัญชีในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1**. วิทยานิพนธ์บัญชีมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

พินิจ วชิรรัตนวงศ์. (2553). **ความคิดเห็นของนักบัญชีต่อจรรยาบรรณทางการบัญชีที่มีต่อความเชื่อถือได้ของรายงานทางการเงิน.** วิทยานิพนธ์บัญชีมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีปทุม.

สภาวิชาชีพบัญชีในพระบรมราชูปถัมภ์. (2559). **มาตรฐานการควบคุมคุณภาพ ฉบับที่ 1**. มาตรฐานทางวิชาชีพบัญชี. Online HTTP: http://www.fap.or.th.

ศุภดา สุริยสุภาพงศ์ และคณะ. (2559). **ความสัมพันธ์ระหว่างจริยธรรมการปฏิบัติงานสมัยใหม่กับประสิทธิภาพการทำงานของผู้สอบบัญชีสหกรณ์ ในสำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์เขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ**. หลักสูตรบัญชีมหาบัณฑิต. คณะการบัญชีและการจัดการ, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

ภาษาต่างประเทศ

Kavanagh, M.H. et all. (2008). **"What skills and attributes does an accounting praduate need? Evidence from student perceptions and employerexpectations."**Accounting and Funance, (48): P.279 – 300.

Maslow. A.M. (1965). **Eupsychian Management**. Home Wood, lllinois : Richard D. lrwin and the Dorsey Press.

Gilmer, V.H.B. (1967) **Industrial and Organizational Psychology**. Hogalusha : Mcgraw Hill.

Van Dersal William R. (1968). **The Successful Supervisor in Government and Business**. New York : Harper.

McClelland, D. (1973). **Testing for Competency Rather than for Intelligence**. American Psychologist. 28 (1), pp. 1- 14